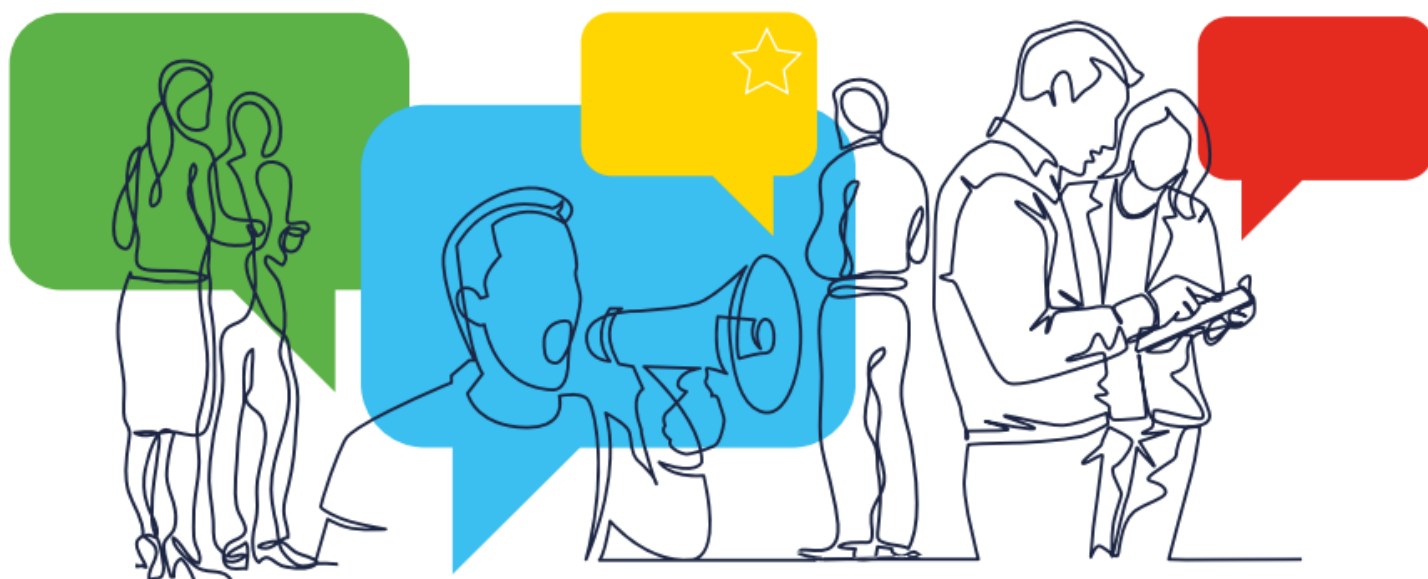

EIROPAS PILSOŅU INICIATĪVAS FORUMS

“Eiropa bez kažokādām”

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

“Eiropa bez kažok?d?m”

“Eiropa bez kažokādām” ir desmitā sekmīgā Eiropas pilsoņu iniciatīva (EPI). Tā aicina noteikt **ES mēroga aizliegumu audzēt kažokzvērus un pārdot kažokādu izstrādājumus vienotajā tirgū.**

Šī iniciatīva, kas reģistrēta 2022. gada 16. martā, strauji ieguva plašu atbalstu. Parakstu vākšana oficiāli sākās 2022. gada 18. maijā un noslēdzās ar līdz šim lielāko **verificēto parakstu skaitu, proti, 1 502 319.** Minimālie sliekšņi tika sasniegti **18 dalībvalstīs** – rekords! Tas parāda, cik svarīgs šis mērķis ir cilvēkiem visā ES. Organizatori pabeidza parakstu vākšanas posmu 2023. gada 1. martā, proti, divus mēnešus pirms termiņa 2023. gada 18. maijā. Savāktie paraksti nekavējoties tika iesniegti verificēšanai attiecīgajās valsts iestādēs.

Pēc verificēšanas organizatori savu iniciatīvu 2023. gada 14. jūnijā iesniedza Eiropas Komisijai (paziņojums presei). 2023. gada 7. decembrī Komisija publicēja paziņojumu, kurā tā izklāstīja pasākumus, ko tā plāno veikt, lai reaģētu uz iniciatīvu. Tas bija nozīmīgs solis, kas apliecina gatavību pildīt iedzīvotāju prasības pēc stingrākiem dzīvnieku labturības standartiem un ētikas noteikumiem ES tirgū.

Iniciatīvas reģistrēšana

16.03.2022.

Parakstu vākšanas sākums

18.05.2022.

Parakstu vākšanas perioda beigas

01.03.2023.

Eiropas Komisija apstiprina iniciatīvu

14.06.2023.

Eiropas Komisijas atbilde

07.12.2023.

Kas bija iniciatīvas “Eiropa bez kaņķokādam” panākumu atslēga?

“Eiropa bez kaņķokādām” ne tikai sasniegda visus mērķus, bet ar vairāk nekā 1,5 miljoniem parakstu un 18 dalībvalstīs sasniegtajiem minimālajiem sliekšņiem, krietni pārsniedza minimālās prasības par miljonu parakstu un septiņās valstīs sasniegtiem sliekšņiem. Organizatori uzskata, ka šos panākumus veicināja **trīs galvenie faktori**:

Rūpīga sagatavošanās

EPI organizēšana nav sprints, bet gan maratons. Tā prasa rūpīgu plānošanu, pastāvīgus pūliņus un ilgtermiņa iesaisti mērķu sasniegšanai.

Uzticama tīkla izveide

Lai iegūtu plašu atbalstu, ir svarīgi izveidot vērienīgu partnerorganizāciju tīklu un pastāvīgi to paplašināt visas kampaņas laikā.

Finanšu līdzekļu plānošana un vākšana

Lai uzturētu kampaņu un sasniegtu tās mērķus, ir vajadzīgs skaidrs budžets un stabila finanšu līdzekļu vākšanas stratēģija.

Iniciatīvas “Eiropa bez kaņķokādam” stratēģija

Sagatavošanās

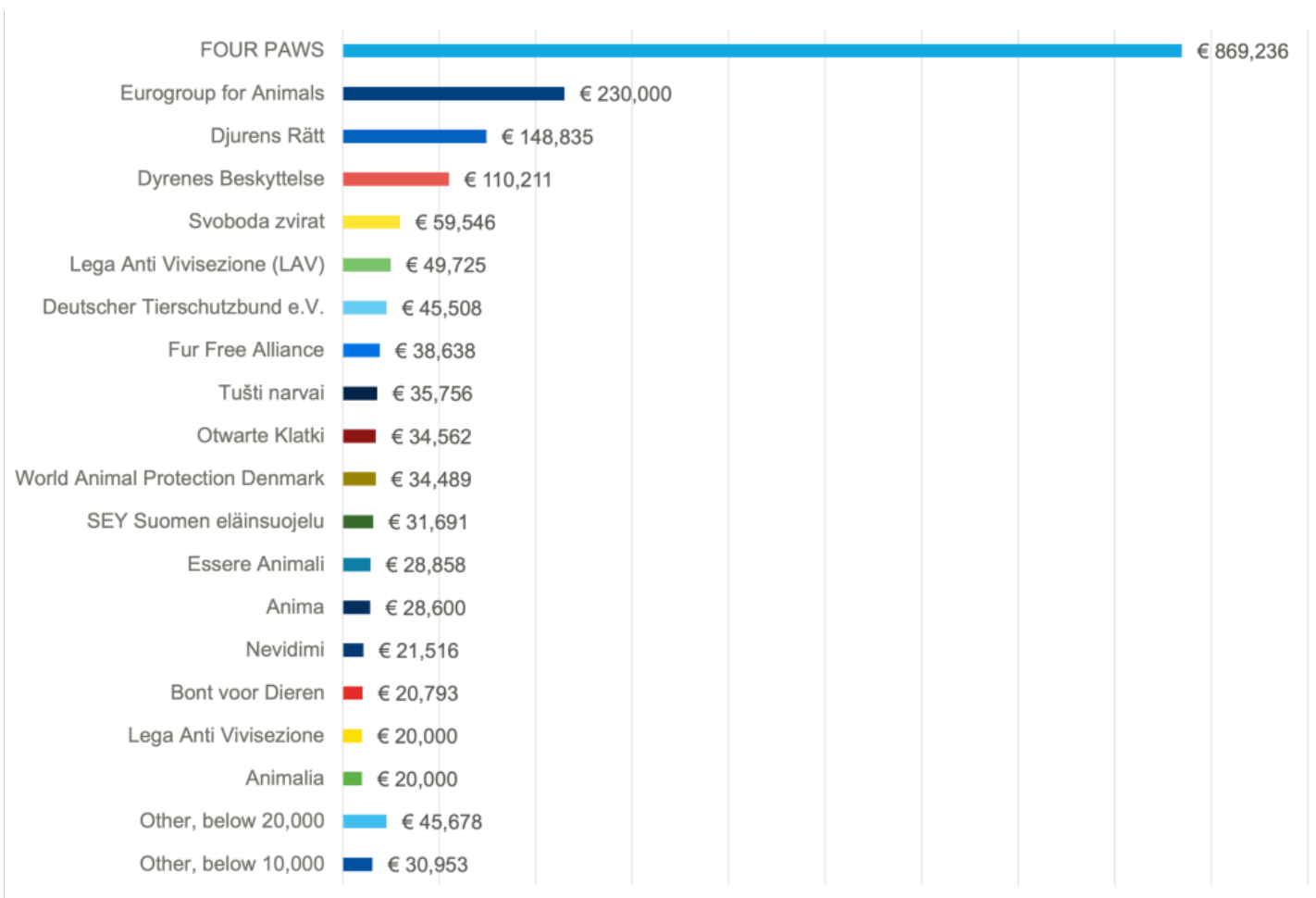
Iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” organizatori izmantoja savu pieredzi no iepriekšējām EPI, tādām kā “Izbeigt sprostus laikmetu” (*End the Cage Age*) un “Kosmētikas līdzekļi bez nežēlības” (*Save Cruelty Free Cosmetics*), kurām tika savākti attiecīgi aptuveni 1,4 miljoni un 1,2 miljoni parakstu. Viņi līdz ar to jau zināja, ka rūpīga sagatavošanās ir būtiska, lai organizētu un sekmīgi sāktu EPI.

Pirms kampaņas sākuma organizatori galveno uzmanību pievērta **uzticama 82 partneru tīkla izveidei**, lai nodrošinātu spēcīgu atbalsta bāzi parakstu vākšanai. Galvenā iniciatīvas atbalstītāja ir NVO *Eurogroup for Animals*, kas darbojas kā jumta organizācija ar vairāk nekā 90 dalīborganizācijām. Tā kā trešdaļa no šīm organizācijām jau ilgu laiku bija iestājušās par kažokādu izstrādājumu aizliegumu, tās tika uzaicinātas pievienoties kampaņai. Organizatori arī apzināja attiecīgās organizācijas ES dalībvalstīs, lai veidotu sadarbību ar grupām ārpus to tiešā tīkla.

Līdzekļu vākšana un resursi

Iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” organizatori piesaistīja atbalstu un finansējumu 1 904 595 eiro apmērā no 30 sponsoriem, un ievērojamu ieguldījumu sniedza tādas organizācijas kā FOUR PAWS, *Eurogroup for Animals* un *Djurens Rätt*.

Finansējuma avoti

Piezīme. Sīkāka informācija par iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” atbalstu un finansējumu ir pieejama attiecīgajā Komisijas tīmekļvietnē. Ir jādeklarē tikai iemaksas, kas pārsniedz 500 eiro uz vienu sponsoru.

Lai atbalstītu savus brīvprātīgos un partnerus un gādātu, ka šie partneru tīkli aktīvi atbalsta iniciatīvu, organizatori izveidoja “**kampaņas aktīvu banku**”. Šī “banka” nodrošināja brīvprātīgajiem un partneriem komunikācijas materiālus, sociālajiem medijiem domātas veidnes un stratēģiskus norādījumus. Organizatori arī rīkoja regulāras sanāksmes ar partneriem, lai viņus informētu par iniciatīvas virzību, koordinētu aktivitātes un apspriestu visas problēmas, kas radušās kampaņas gaitā.

Kampaņas stratēģija un parakstu vākšanas plāns

Organizatoru galvenā uzmanība bija vērsta uz **spēcīgas klātbūtnes veidošanu tiešsaistē** – tas bija **visefektīvākais veids, kā uzrunāt un iesaistīt pēc iespējas plašāku iedzīvotāju loku**. Viņi izveidoja **daudzvalodu tīmekļvietni**, kas satur vispārīgu informāciju par iniciatīvu, tās mērķiem,

parakstu vākšanas lapu un informatīvu biļetenu. Turklāt organizatori nostiprināja savu klātbūtni **sociālo mediju platformās**, ieskaitot *Instagram* (5300 sekotāji un 295 ieraksti). Iniciatīvas popularizēšanai viņi izmantoja arī savus sociālo mediju kanālus: *X* (agrāk *Twitter*) ar 16 100 sekotājiem, *YouTube* ar 844 abonentiem, *Instagram* ar 6200 sekotājiem un *Facebook* ar 20 000 sekotājiem.

Organizatori rūpīgi izplānoja parakstu vākšanu un **noteica mērķus katrai dalībvalstij**, pamatojoties uz vairākiem faktoriem, piemēram, vai šajā valstī kažokādu nozare joprojām ir aktīva, cik daudz cilvēku uz vietas jau ir atbalstījuši līdzīgas kampaņas un cik daudz organizāciju iestājas par attiecīgo jautājumu. Lai parādītu, ka iniciatīvai ir atbalsts visā Eiropas Savienībā, organizatori nolēma iesaistīt pēc iespējas vairāk valstu.

“Savākt vairāk nekā miljonu parakstu nav viegli, tāpēc nevajadzētu koncentrēties tikai uz septiņām valstīm, kurās ir jāsasniedz attiecīgais sliekšnis” – iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” organizators

Parakstu vākšanas un verificācijas process

Iniciatīvas organizatori izmantoja neatkarīgu vākšanas tiešsaistes sistēmu.

[No 2023. gada 1. janvāra centrālā vākšanas tiešsaistes sistēma ir vienīgā sistēma, ko organizatori var izmantot parakstu vākšanai tiešsaistē.]

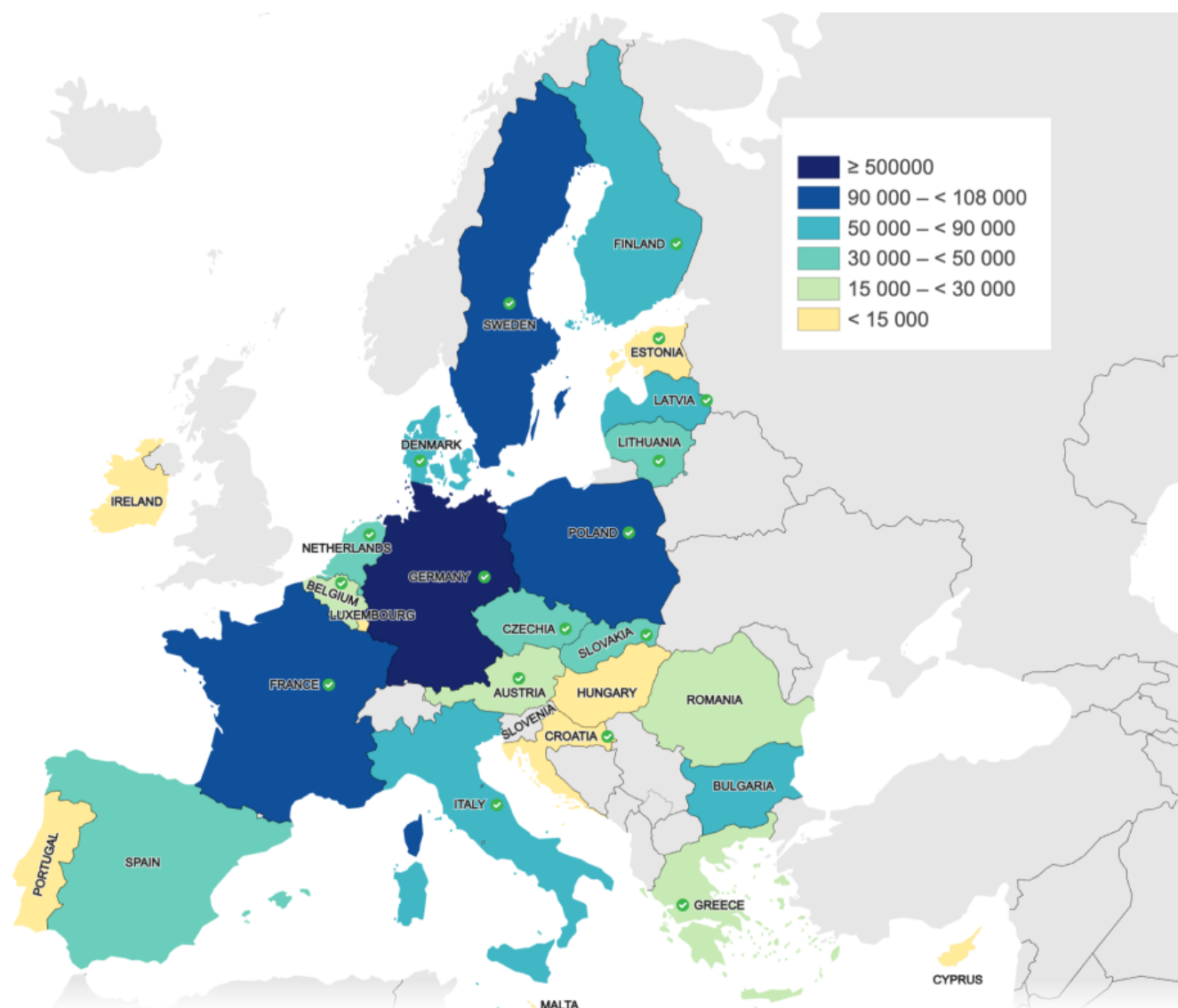
Kampaņas stratēģija galvenokārt bija vērsta uz **sociālajiem medijiem** un tās mērķis bija panākt, lai informācija par iniciatīvu sasniegtu dažādu partnerorganizāciju mērķauditorijas. Organizatoriem izdevās uzturēt tempu gadu ilgās kampaņas laikā, **aktīvi analizējot savu kampaņas stratēģiju** un apspriežot ar partneriem to, kas darbojās labi un kas ne.

“Vienmēr ir jāanalizē, jāpārbauda un jāpārplāno, jāredz, kas darbojas un kur – nedrīkst padoties!” – iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” organizators

Organizatori nolēma parakstu vākšanu slēgt 2023. gada 1. martā, divarpus mēnešus pirms termiņa. Kopumā iniciatīva 27 ES dalībvalstīs saņēma 1 701 892 parakstus, no kuriem **88 % valstu iestādēs tika atzīti par derīgiem**. Tā arī uzstādīja jaunu EPI rekordu, sasniedzot minimālo parakstītāju skaitu **18 dalībvalstīs**.

2023. gada 14. jūnijā organizatori Eiropas Komisijai **iesniedza 1 502 319 apstiprinātus paziņojumus par atbalstu**. Lielākā daļa parakstu nāca no Vācijas (518 534), tai sekoja Francija (107 672) un Zviedrija (101 645). Līdz ar parakstu iesniegšanu sākās 6 mēnešu ilga izskatīšanas periods.

Savākto paziņojumu par atbalstu skaits pa dalībvalstīm

European Citizens' Initiative website (2024)

Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN–FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat – IMAGE, 01/2025

Fur Free Europe reached the minimum thresholds in 18 Member States. Source: European Citizens' Initiative website, 2024.

ES dalībvalstis, kurās tika sasniegts iniciatīvas atbalstam nepieciešamais **minimālais parakstu skaits**, kartē atzīmētas ar ķeksīti. Iniciatīva “Eiropa bez kažokādām” sasniedza minimālos sliekšņus **18 dalībvalstīs**. Tabula, kurā redzams derīgo paziņojumu par atbalstu skaits katrā no dalībvalstīm, ir pieejama [iniciatīvai veltītajā Komisijas tīmekļa lapā](#).

Iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” ietekme

Oficiāla iesniegšana un sanāksmes ar Komisiju

Pēc iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” oficiālās iesniegšanas organizatori 2023. gada 20. jūlijā tikās ar Eiropas Komisijas priekšsēdētājas vietnieci jautājumos par vērtībām un pārredzamību Veru Jourovu un Veselības un pārtikas drošuma komisāri Stellu Kirjakidu ([paziņojums presei](#)).

Visit of representatives of the successful European Citizens' Initiative 'Fur Free Europe' to the European Commission

(© Eiropas Savienība, 2023)

Uzklausīšana Eiropas Parlamentā

2023. gada 10. oktobrī Eiropas Parlaments rīkoja **atklātu uzklaušānu** par iniciatīvu “Eiropa bez kažokādām”. Organizatori varēja izklāstīt savus mērķus un risināt konstruktīvu dialogu ar **Eiropas Parlamenta deputātiem**. Skatīt atklātās uzklaušāšanas ierakstu

(© Eiropas Savienība, 2023)

Plenārsēde Eiropas Parlamentā

2023. gada 19. oktobrī iniciatīva “Eiropa bez kažokādām” tika apspriesta Eiropas Parlamenta plenārsēdē. Skatīt plenārsēdi Eiropas Parlamentā: 1. daļa | 2. daļa.

Eiropas Komisijas oficiālā atbilde

2023. gada 7. decembrī Eiropas Komisija pieņēma paziņojumu, kurā izklāstīta tās atbilde uz iniciatīvu “Eiropa bez kažokādām”. Komisija iniciatīvu novērtēja atzinīgi un paziņoja par šādiem pasākumiem (paziņojums presei):

1. **Zinātnisks novērtējums:** Komisija ir aicinājusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EFSA) līdz **2025. gada martam** sniegt **zinātnisku atzinumu** par kažokzvēru labturību. Šajā atzinumā galvenā uzmanība būtu jāpievērš tiem dzīvniekiem, kurus tur vērtīgu kažokādu ieguvei, proti, ūdelēm, lapsām, jenotsuņiem un šinšillām, un tajā būtu jāanalizē šo dzīvnieku labturība, izplatītākās audzēšanas sistēma un tas, kā var novērst vai mazināt labturības problēmas pašreizējos audzēšanas apstākļos.
2. **Ierosināto aizliegumu novērtējums:** Komisija tad **izvērtēs aizliegumus, ko prasa** iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” organizatori, kā arī šo aizliegumu ekonomisko un sociālo ietekmi ES.
3. **Lēmums par kažokzvēru audzēšanu un kažokādu tirdzniecību:** līdz 2026. gada martam, ņemot vērā EFSA atzinumu un izvērtēšanas rezultātus, Komisija **paziņos**, vai tā uzskata, ka ir jāāierosina kažokzvēru audzēšanas un kažokādu tirdzniecības aizliegums ES pēc pārejas perioda.

Tikmēr Komisija – kā paziņots stratēģijā “No lauka līdz galdam” – turpinās **sagatavošanas darbu** saistībā ar citiem priekšlikumiem dzīvnieku labturības jomā. Tā arī pieņems pasākumus, kas saistīti ar kažokzvēru audzēšanas ietekmi uz labklājību, sabiedrības veselību un vidi. Cita starpā tiks rīkoti kažokzvēru audzētavu apmeklējumi uz vietas dalībvalstīs ar mērķi izpētīt mehānismus, kas ieviesti atbilstīgi pieejai “Viena veselība”, un tiks sagatavots ietekmes novērtējums, lai izvērtētu Tekstilizstrādājumu marķēšanas regulas pārskatīšanas līdertīgumu. Komisija turpinās praktizēt pieeju “Viena veselība”, kas atzīst, ka cilvēku, dzīvnieku un vides veselība ir nesaraujami saistītas, lai pasargātu kažokzvēru audzētavas no slimību uzliesmojumiem, atklātu tos un reaģētu uz tiem.

2024. gada 9. februārī organizatori tikās ar **komisāri Stellu Kirjakidu**, lai pārrunātu Komisijas atbildi.

Visit of Representatives of the European Citizens' Initiative 'Fur Free Europe' to the European Commission

(© Eiropas Savienība, 2024)

Padomi un ieteikumi citu iniciatīvu organizatoriem

Lūk, daži galvenie iniciatīvas “Eiropa bez kažokādām” organizatoru ieteikumi, kas palīdzēs jums izveidot sekmīgu kampaņu:

Rūpīgi sagatavojiet iniciatīvu, pirms to sākat!

Rūpīga sagatavošanās ir ļoti svarīga. Pārliecinieties, ka labi izprotat EPI procesu un juridiskās prasības, lai izvairītos no šķēršļiem turpmākos posmos.

[Neskaidrību gadījumā sazinieties ar mūsu ekspertiem!](https://citizens-initiative-forum.europa.eu/seek-advice_lv) (https://citizens-initiative-forum.europa.eu/seek-advice_lv)

Veidojiet partnerības ar labi zināmām pilsoniskās sabiedrības organizācijām

Sadarbojieties ar organizācijām, kurām jau ir spēcīgs sabiedrības atbalsts un uzmanība. Tā varēsiet paplašināt jau izveidotu tīklu un ar savu vēstījumu sasniegt plašu auditoriju.

Paplašiniet savu tīklu

Centieties veidot jaunas attiecības un partnerības, lai piesaistītu pēc iespējas vairāk atbalstītāju. Jo plašāks būs jūsu kontaktu loks, jo lielāka būs jūsu iniciatīvas ietekme.

Iesaistiet savus atbalstītājus

Mudiniet visus jūsu iniciatīvas atbalstītājus aktīvi iesaistīties jūsu kampaņas popularizēšanā. Dariet viņiem pieejamus pareizos rīkus, tādus kā svarīgākā informācija, komunikācijas resursi un svarīgi kampaņas datumi, lai viņi varētu kopīgot jūsu vēstījumu savos kanālos.

Papildu informācija

Papildu informācija par iniciatīvu “Eiropa bez kažokādām” ir pieejama [organizatoru tīmekļvietnē](https://www.eurogroupforanimals.org/fur-free-europe) (<https://www.eurogroupforanimals.org/fur-free-europe>) un [iniciatīvai veltītajā Komisijas tīmekļa lapā](#).

[Citi noderīgi materiāli, kuros pieminēta iniciatīva "Eiropa bez kažokādām"](https://citizens-initiative-forum.europa.eu/search_en?search=fur+free+europe) (https://citizens-initiative-forum.europa.eu/search_en?search=fur+free+europe)